

Sygn. akt IV KK 521/20

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 9 grudnia 2020 r.,
sprawy **M. L.**
skazanego z art. 178a § 4 k.k. i innych
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w R.
z dnia 17 stycznia 2020 r., sygn. akt III Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R.
z dnia 4 czerwca 2019 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł

**oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną i obciążyć
skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Maciej Lachowski został oskarżony o to, że:

„I. w dniu 31 sierpnia 2016 r. w R. woj. (...) na ul. K. nie stosując się do
orzeczonego przez Sąd Rejonowy w R. środka karnego w postaci zakazu
prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres
bezterminowy od dnia 9 czerwca 2016 r. sygn. akt II K (...), prowadził w ruchu
lądowym po drodze publicznej pojazd mechaniczny marki Citroen C-15 o numerze
rejestracyjnym (...) będąc w stanie nietrzeźwości: I badanie 1,21 mg/l, II badanie
2,81 promila, III badanie 2,81 promila alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc

uprzednio skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w R. sygn. akt X K (...), XI K (...), X K (...), przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa a to po odbyciu co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 27 listopada 2009 r., sygn. akt II K 441/09 za umyślne przestępstwo podobne kwalifikowane z art. 244 k.k. i art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od dnia 18 lipca 2010 r. do dnia 7 lipca 2011 r. i od dnia 24 października 2011 r. do dnia 5 maja 2012 r., tj. o czyn z art. 244 k.k. i art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

II. w dniu 31 sierpnia 2016 r. w R. woj. (...) na ul. K. prowadził pojazd mechaniczny marki Citroen C-15 o numerze rejestracyjnym (...) nie stosując się do decyzji o numerze (...) wydanej w dniu 26 stycznia 2016 r. przez Prezydenta Miasta R. o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, tj. o czyn z art. 180a k.k.,

III. w dniu 17 września 2016 r. około godziny 21:40 w R. na ul. H. nie stosując się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w R. środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym sygn. akt II K (...) prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki Citroen C-15 o numerze rejestracyjnym WL 17607 w stanie nietrzeźwości (1,39 mg/l; 1,52 mg/l; 2,51‰; 2,88‰ alkoholu w wydychanym powietrzu), będąc uprzednio prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokami Sądu Rejonowego w R. sygn. akt X K (...), XI K (...), X K (...) przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa a to po odbyciu kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 27 listopada 2009 r., sygn. akt II K (...) za umyślne przestępstwo podobne kwalifikowane z art. 244 k.k. i art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od dnia 18 lipca 2010 r. do dnia 7 lipca 2011 r. i od dnia 24 października 2011 r. do dnia 5 maja 2012 r., tj. o czyn z art. 244 k.k. i art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

IV. w dniu 17 września 2016 r. około godziny 21:40 w R. na ul. H. na drodze publicznej prowadził pojazd mechaniczny marki Citroen C-15 o numerze rejestracyjnym (...) pomimo wydanej w dniu 28 grudnia 2009 r. decyzji nr (...) właściwego organu, tj. Prezydenta Miasta R. o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi kat. „B”, tj. o popełnienie czynu z art. 180a k.k.”.

Wyrokiem z dnia 4 czerwca 2019 r., sygn. akt II K (..) Sąd Rejonowy w R. uznał oskarżonego M. L.:

1. za winnego popełnienia czynu z pkt I aktu oskarżenia i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. skazał go na karę 3 lat pozbawienia wolności; na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec niego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych; na podstawie art. 43a § 2 k.k. zobowiązał oskarżonego do zapłaty 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej tytułem świadczenia pieniężnego;
2. za winnego popełnienia czynu z pkt II aktu oskarżenia i za to na podstawie art. 180a k.k. skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 42 § 1a k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres roku;
3. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k. uniewinnił go od popełnienia czynu opisanego w pkt III aktu oskarżenia;
4. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k. uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu z pkt IV aktu oskarżenia.

Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych kar jednostkowych Sąd orzekł karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, a na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k. w miejsce orzeczonych środków karnych w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzekł łącznie środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

We wniesionej na niekorzyść oskarżonego M. L. apelacji prokurator Prokuratury Rejonowej, zaskarżając wyrok w części dotyczącej uniewinnienia od

zarzutu opisanego w pkt III i IV aktu oskarżenia, zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na treść orzeczenia, a polegający na mylnym przyjęciu, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na jednoznaczne i kategoryczne stwierdzenie, iż oskarżony M. L. swoim zachowaniem zrealizował znamiona przestępstw zarzucanych mu aktem oskarżenia, czego konsekwencją jest uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów, podczas gdy prawidłowa i wnikliwa analiza zgromadzonych dowodów pozwala na uznanie, że oskarżony swoim zachowaniem zrealizował znamiona czynów zarzuconych mu w punkcie III i IV aktu oskarżenia.

Prokurator wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania przez Sąd I Instancji.

Z kolei obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w pkt 1 i 2 na korzyść oskarżonego, zarzucił:

„1. obrazę przepisów postępowania, mogącą mieć wpływ na treść wyroku, tj.:

a/ art. 410 k.p.k. poprzez przyjęcie za podstawę wyroku dowodu z nagrania z monitoringu (k. 44), który nie został ujawniony w toku rozprawy głównej, co spowodowało, że wyrok został oparty na dowodzie, o którym oskarżony nie wiedział, a tym samym oskarżony został pozbawiony możliwości odniesienia się do niego,

b/ art. 394 § 2 k.p.k. i art. 395 k.p.k. poprzez brak odtworzenia na rozprawie nagrania z monitoringu (k. 44), co spowodowało, że wyrok został oparty na dowodzie, o którym oskarżony nie wiedział, a tym samym oskarżony został pozbawiony możliwości odniesienia się do niego,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mogący mieć wpływ na treść tego orzeczenia, a polegający na błędnym przyjęciu, że w dniu 31 sierpnia 2016 r. w R. na ul. K. oskarżony prowadził pojazd marki Citroen C-15, podczas gdy pojazd ten był prowadzony przez innego mężczyznę, który po zatrzymaniu pojazdu przed przejazdem kolejowym i wyłączeniu silnika, wysiadł z samochodu tylnymi drzwiami”.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od czynów opisanych w punktach I i II wyroku, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu wywiedzionych apelacji, Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z dnia 17 stycznia 2020 r., sygn. III Ka (...), utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Z wyrokiem Sądu odwoławczego nie zgodził się obrońca skazanego, który zaskarżając kasacją orzeczenie w zakresie uznania M. L. za winnego popełnienia czynów opisanych w punktach I i II wyroku zarzucił „rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nienależyte rozważenie zawartych w apelacji zarzutów obrazy przepisów art. 410 k.p.k. oraz art. 394 § 2 k.p.k. i art. 395 k.p.k., co w konsekwencji doprowadziło Sąd Okręgowy do błędnego przyjęcia, że:

1. brak skorzystania przez oskarżonego z możliwości końcowego zaznajomienia się z materiałami postępowania przygotowawczego uprawniał Sąd Rejonowy do przyjęcia za podstawę wyroku dowodu z nagrania monitoringu (k. 44), który nie został ujawniony w toku rozprawy głównej,
2. potencjalna możliwość zapoznania się oskarżonego z aktami sprawy mogła zastąpić ciężący na Sądzie Rejonowym obowiązek ujawnienia w toku rozprawy głównej dowodu z nagrania z monitoringu (k. 44),
3. w toku postępowania przed Sądem Rejonowym oskarżony miał możliwość zapoznania się z aktami postępowania (w tym z nagraniem z monitoringu), podczas gdy oskarżony możliwości takiej nie miał, gdyż odbywał wówczas karę pozbawienia wolności jednocześnie nie korzystając z pomocy obrońcy,
4. zarzuty te nie stanowiły podstawy do uchylenia wyroku Sądu Rejonowego, podczas gdy z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego wynika, że Sąd ten sam uznał zarzut obrazy art. 394 § 2 k.p.k. i art. 395 k.p.k. za częściowo zasadny.”

Obrońca wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez obrońcę skazanego kasacja jest oczywiście bezzasadna.

O obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważył wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, zaś o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji, a więc wtedy, gdy sąd uznając zarzuty apelacji za zasadne lub niezasadne, nie wyjaśni swojego stanowiska, ewentualnie przedstawiona argumentacja będzie zawierała braki (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 r., sygn. II KK 118/18, Legalis nr 1793740). W rozpoznawanej sprawie nie sposób uznać, aby Sąd Okręgowy w R. w ogóle nie rozważył wniosków i zarzutów podniesionych w apelacji albo nie wyjaśnił zajętego przez siebie stanowiska. Dokonaną przez Sąd w postępowaniu apelacyjnym ocenę zaskarżonego orzeczenia uznać należy za prawidłową, wyczerpującą oraz czyniącą zadość obowiązującej procedurze karnej. Sąd odwoławczy wskazał, dlaczego podniesione przez obrońcę zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienia oraz z jakich powodów uznał za częściowo zasadny zarzut obrazy art. 394 § 2 k.p.k. i art. 395 k.p.k. Argumentował, dlaczego sam fakt braku odtworzenia nagrania z zapisu monitoringu nie oznacza, że oparto orzeczenia na dowodzie, o którym skazany M. L. nie wiedział. Jednocześnie Sąd zauważył, że nie był to jedyny i decydujący dowód, który stanowił podstawę przypisania sprawstwa i zawinienia, gdy chodzi o czyny przypisane M. L. w pkt I i II aktu oskarżenia (punkt 3.1. formularza uzasadnienia).

Sąd Okręgowy rozpoznał również zarzut z pkt 2 apelacji, uznając iż twierdzenia skazanego jakoby w dniu zdarzenia samochód skazanego prowadził inny mężczyzna, który po zatrzymaniu pojazdu przed przejazdem kolejowym i wyłączeniu silnika wysiadł z niego tylnymi drzwiami, nie znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym, w szczególności zaś pozostawały w sprzeczności z zeznaniami świadków (...) oraz protokołami zatrzymania i przeprowadzenia badań

trzeźwości. Także zeznania świadka J. Z., przesłuchanego w toku postępowania odwoławczego, nie były w stanie przekonać Sądu, jak zasadnie zauważył prokurator, o prawdziwości twierdzeń skazanego.

Obrońca skazanego nie wykazał, że doszło do naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisu art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., skoro Sąd ten rozważył wszystkie podniesione przez apelującego zarzuty i wnioski, a w uzasadnieniu przedstawił swoje stanowisko w tym przedmiocie. Także w przypadku częściowo zasadnego zarzutu naruszenia art. 394 § 2 k.p.k. i art. 395 k.p.k., Sąd ten słusznie wywiódł, że uchybienie to nie miało charakteru istotnego i w konsekwencji nie mogło doprowadzić do uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji czy uniewinnienia skazanego.

Warto w tym miejscu dodatkowo przypomnieć, że:

- skazany został przesłuchany w postępowaniu przygotowawczym dwukrotnie; podczas pierwszego przesłuchania, przeprowadzonego w dniu 1 września 2016 r. (k – 27 – 30), pouczone go m.in. o tym, że jest zobowiązany stawić się na każde wezwanie i zawiadamiać organ prowadzący postępowanie o każdej zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu trwającego dłużej niż 7 dni, w tym także z powodu pozbawienia wolności w innej sprawie (k – 26 v);
- zapis z monitoringu został zabezpieczony w dniu 2 września 2016 r. (k – 41 – 44)), a w dniu 25 września 2016 r. dokonano jego oględzin, z czego sporządzono protokół (k – 49 – 50);
- kolejne przesłuchanie skazanego odbyło się w dniu 9 grudnia 2016 r. (k – 170 – 171); tego samego dnia pouczone skazanego o prawie do złożenia wniosku o końcowe zaznajomienie z aktami sprawy, przy czym M. L. oświadczył, że nie korzysta z tego prawa (k – 173);
- w akcie oskarżenia zawnioskowano o przeprowadzenie dowodów m.in. z protokołu oględzin rzeczy (k – 49 – 50) i dowodu rzeczowego opisanego w wykazie na k- 48, tj. z zapisu monitoringu;

- odpis aktu oskarżenia został doręczony skazanemu na podany przez niego adres (k – 191); pismo nie zostało przez skazanego podjęte, ponieważ był on pozbawiony wolności, o czym nie poinformował organu prowadzącego postępowanie karne;
- w toku postępowania sądowego skazany nie domagał się zapoznania się z aktami sprawy;
- na rozprawie w dniu 22 stycznia 2019 r. (k – 326 – 327) Sąd na podstawie art. 394 § 2 k.p.k. uznał za ujawnione bez odczytania dokumenty wskazane w akcie oskarżenia, zatem również protokół oględzin zapisu monitoringu, jak i nagranie z k – 41; w protokole nie odnotowano, by skazany domagał się zapoznania go z poszczególnymi dowodami, czy też odtworzenia płyty znajdującej się w aktach sprawy;
- we wniesionym środku odwoławczym oraz w toku postępowania odwoławczego nie domagano się odtworzenia zabezpieczonej płyty z nagraniem z monitoringu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w dyspozytywnej części postanowienia.